

Bilbo bere saltsan egosten da

Berrikuntzaren eredutzat aurkeztua izan den Bilbok dar-dar egin du azkenaldi honetan. Zein izan da lurrikara horren arrazoia? Buztinezko oinak ote dauzka Bilbo berriaren mitoak? Kezka zabaldu da herritarren zein agintarien artean, eta oraindik erantzunik aurkitzen ez duten galderak hasi dira plazaratzen. Jakina da erantzunetan asmatzeko, ezinbestekoa dela aurretik galdera egokiak plazaratzea.

Oharkabeaz bezala gertatu zen guztia: iragan abenduaren 23an, goizalde, Ibon Urrengoetxea zornotzarra hila gertatu zen Bilbo erdian, Areatzako zubian bertan, ustez lapurretarako eraso baten ondorioz; handik gutxira Abandoko geltoki atarian, gazte bati eraso egin zioten era basatian, eta begi bat galdu zuen ondorioz; urtarrilaren 18an, azkenik, Otxarkoaga auzoko etxebizitzan Luzia eta Rafael 87 urteko senar-emazteak erail zituzten, ustezko lapurretaren asmoak ere esplikatu ezin dezakeen basakeria erabiliz. Gertaera horiei lotuta direlakoan atxilotu dituzten guztiak 14-16 urte bitarteko gazteak izan dira, ardura penalik leporatzeko gazteegiak, alegia. Horrek ekarri du soka luzea, batez ere halako gertaerak direnean berehala zigorraren premia aldarrikatzen dutenak beraien egarria ezin aseta aurkitu direlako. Zer egin orduan? Zigorraren bidetik ez bada, nola erantzun gertaera larrioi? Seguru gaude Bilbon? Polizia gehiago beharko da? Baina zertarako polizia ugalduta, lehenago ere oso ugaria denean?

Puntu horretan sortu da ezinegona, zalantza ikusi delako azken urteetan agintarien eta apologisten aldetik horrenbeste laudatu izan den Bilbo berriaren eredia. Puntu horretan kokatzen da, beraz, benetako galderak plazaratzeko abiagunea. Bilbo berri honek agertzen dituen arrakasta faktore hain nabarmenduak baino harago, badu

Karmelo Landa

HISTORIALARIA
@karmelolanda

Bilbo berri honek agertzen dituen arrakasta faktore hain nabarmenduak baino harago, badu kalteturik? Nortzuk, nola eta zergatik dira eredu honetatik baztertuak eta zokoratuak? Bilbo berriaren eredu hau ondo bideratua da? Zuzendu daitezke arazo hauek, eredia bera sakon aldatu gabe, ala aldiz, beste norabide bat eman behar zaio etorkizuneko hiri demokratikoari?

kalteturik? Nortzuk, nola eta zergatik dira eredu honetatik baztertuak eta zokoratuak? Bilbo berriaren eredu hau ondo bideratua da? Zuzendu daitezke arazo hauek, eredia bera sakon aldatu gabe, ala aldiz, beste norabide bat eman behar zaio etorkizuneko hiri demokratikoari?

Galderok plazaratzea komeni da, bai, baina ezin pentsa erantzunak errazak eta berehalakoak izango direnik. Baina bide egokian abiatzeko, agian lagungarri gerta daiteke Bilboren ibilbideari apur bat sakonago erreparatu eta sarien zein goraipamenei liluran ez mozkortzea.

Bilboren izaera proteikoa hortxe dago: zenbat aldiz berritu du bere burua historian zehar, arrantzale eta itsastarren herrixka izatetik, merkataritza eta artisauen herri; industriagune megagaratua ondoren, eta gainbeheratik birsortu den turismo eta zerbitzuen metropoli izan nahi duena orain; kasu bakoitzean hiriarren zentro eta periferiak ere aldatu dira, baina kasu guztietan ertzak eta bazterrak sortuz; zeintzuk dira gaur egungo bazterrak? Ze ezaugarri dute? Oraingo eredu global hau, unibertsaltasunaren izenean Londresen, Shanghain edo Berlinen distiratsu erakusten dena, Bilboko bertoko eta are Euskal Herriko biztanleak asetzen ditu? Ikusi ere ikusten ditu?

Iñaki Azkuna alkate ohiak Shanghaiko nazioarteko erakusketara Bilboren irudia eraman nahi izan zuenean, koadro handi luzea aukeratu zuen: Abandoibarra-Guggenheim ingurua nabarmentzen zen batez ere hiri osoa agertzen zuen mihisean. Nabarmendu bai, eraikuntza modernoak, baina ez zen bizidun bakar bat ageri koadro hartan.

Post-Azkuna garaian dago Bilbo. Gauzak zer diren, oraingo alkatea azken hilabeteetan Azkunaren komunikazio eredu eta modu berbera kalkatzen ari zela iruditu zitzaigun, Azkunaren estiloa birsortu nahian zebilela... harik eta azken gertakarien zurrumbiloa lehertu den arte. Orain galdera irekiak hor daude, nork erantzungo. ■